

JAARVERSLAG 2017

INHOUD:

Bestuur

Samenwerking Zorggroep Reinalda

Financiën

Leden

Activiteiten:

***Nieuwjaarsreceptie**

***Cursus moderne levenskunst**

***Introductiecursus**

***Humanistisch Café**

***Leeskringen**

***Poëziegroepen**

***Gespreksgroep Hoofddorp**

***Museumgroep**

1. Bestuur

Aan het begin van het jaar bestond het bestuur uit:

Erwin Drenth, voorzitter

Bas Maassen, secretaris

Lex van Roode, penningmeester

Thijs Harmsen, algemeen lid

Cecilia Dijkstra, aspirant algemeen lid

Cees Meinhardt, aspirant algemeen lid

In de algemene ledenvergadering van 11 mei 2017 in Stay Okay trad Erwin Drenth af als voorzitter. Hij werd bedankt voor zijn grote inzet en enthousiasme. Zelf verklaarde Erwin dat hij de afgelopen zeven jaar als bestuurslid als een enorm leuke tijd heeft ervaren. Helaas was er geen kandidaat om als nieuwe voorzitter op te treden. Cees Meinhardt was bereid het gespreksleiderschap van de bestuursvergaderingen op zich te nemen. Er werd een profiel gemaakt voor het werven van een voorzitter, waarbij gedacht werd aan iemand die het ook leuk vindt om naar buiten op te treden. In december werd kennisgemaakt met Ronald Vennik, op dat moment nog wethouder in IJmuiden. Deze verklaarde zich bereid het voorzitterschap op zich te nemen en trad als aspirant bestuurslid tot het bestuur toe. De formele benoeming zal in 2018 plaatsvinden. Ook in de algemene ledenvergadering van 11 mei werden Cecilia Dijkstra en Cees Meinhardt benoemd tot algemeen bestuurslid.

Aan het einde van het verslagjaar bestond het bestuur dus uit:

Bas Maassen, secretaris

Lex van Roode, penningmeester

Thijs Harmsen, algemeen lid

Cecilia Dijkstra, algemeen lid

Cees Meinhardt, algemeen lid

Het bestuur vergaderde in het verslagjaar acht maal en steeds wisselend bij een van de bestuursleden thuis. Ook vergaderde het bestuur twee maal in dit verslagjaar als bestuur van de Humanistisch Stichting Bouwfonds Haarlem. Deze stichting betaalt de huisvestingskosten (d.w.z. zaalhuren e.d.) voor de activiteiten van de afdeling.

Tijdens elke bestuursvergadering kwamen de binnen de afdeling georganiseerde activiteiten aan de orde. Dat betreft de gespreksgroepen, leeskringen e.d., maar ook de lezingen en cursussen. Besloten werd om als nieuwe activiteit een aantal malen per jaar een humanistisch café te organiseren. Het humanistisch café richt zich nadrukkelijk ook op niet-leden. Het wordt gesubsidieerd door het landelijk bureau van het Humanistisch Verbond. Simone Ooteman werd bereid gevonden ons bij de publiciteit daarover op het gebied van de social media te assisteren. Een aantal

malen werd gesproken over de voortgang van het humanistisch vormingsonderwijs in onze regio. Het gaat nu nog om scholen in Bloemendaal, Santpoort, Velsersbroek, Driehuis, IJmuiden Haarlem en Hillegom. Naar uitbreiding wordt gestreefd. Dankzij een besluit van de Tweede Kamer zijn de vooruitzichten hiervoor nu gunstiger. Het actuele knelpunt betreft op dit moment de beschikbaarheid van gekwalificeerde leerkrachten. Ook werden jaarplan en begroting voor het volgende jaar en het jaarverslag van het afgelopen jaar vastgesteld.

Vanuit het bestuur wordt door Erwin Drenth deelgenomen aan het Haarlems Platform voor Religie en Levensbeschouwing. Dit platform heeft samen met het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland het project "Verbinding door Religie en Levensbeschouwing" opgezet. Met het project wil men bereiken dat Haarlemmers op alle niveaus en in verschillende fasen met elkaar in gesprek gaan aan de hand van thema's als: zingeving, religie, levensbeschouwing, menselijke waardigheid en gelijkwaardigheid. Het bestuur verstreek hiervoor een subsidie van € 250. Bas Maassen en Heleen Kromhout namen deel aan het Platform Vluchtelingen Haarlemmermeer. Het bestuur verstreek een bijdrage van € 100 voor de kosten hiervan. Het platform organiseerde op 24 oktober een lezing van de schrijver Al Galidi in de bibliotheek in Hoofddorp.

2. Samenwerking met Humanistische Zorggroep Reinalda

De ontwikkelingen in dit jaar zijn aanleiding om in dit verslag afzonderlijk aandacht te besteden aan de samenwerking met de Zorggroep Reinalda. De Zorggroep levert verpleeghuiszorg in het Reinaldahuis en thuiszorg in de complexen de Roos, het Polderhuis, Roomolen, aanleunwoningen in het Reinaldacomplex en verder bij cliënten thuis in Haarlem-Oost. Sinds de oprichting van deze stichting in 1960 zijn het Humanistisch Verbond, Humanitas en de Vrije Gedachte als zogenaamde constituerende Organisaties hierbij betrokken. Zij hebben het statutaire recht om een bindende voordracht te doen voor leden van de raad van toezicht, instemmingsrecht bij wijziging van een aantal artikelen in de statuten en de raad van toezicht dient tenminste een maal per jaar overleg met hen te voeren. In 2005 is door de raad van toezicht voorgesteld deze statutaire band te vervangen door een meer vrijblijvende vorm van samenwerking. Hierbij werd verwezen naar de zogenaamde Good Governance principes voor zorginstellingen die een dergelijke band afwijzen. Dit is toen door de constituerende organisaties afgewezen. In 2014 werd door ons de heer J. Nieuwenburg, oud-wethouder van Haarlem, voorgedragen als lid van de raad van toezicht.

In dit verslagjaar trad de bestuurder van de Zorggroep, mevrouw Landstra terug in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De constituerende organisatie werden door de Zorggroep betrokken bij het opstellen van een profiel voor de nieuw aan te stellen bestuurder. Dit werd mevrouw dr. C. Koning. Verder namen we namens Humanitas deel aan een sollicitatiecommissie voor een nieuw lid van de raad van toezicht. Positieve punten dus. Meer zorgelijk was het voornemen van Humanitas zich terug te trekken als constituerende organisatie. Men geeft daar de voorkeur aan een meer praktische invulling van de samenwerking met de Zorggroep en stelde voor zijn rechten als constituerende organisatie over te dragen aan het Humanistisch Verbond. Hierover werd op 2 november 2017 overleg gevoerd tussen de constituerende organisaties en de raad van toezicht van de Zorggroep.

Onzerzijds waren daarbij aanwezig Cees Meinhardt en Bas Maassen. Besloten werd de statuten niet te wijzigen omdat mogelijk Humanitas in de toekomst weer als constituerende organisatie zou willen functioneren. Met betrekking tot het jaarlijks voorgeschreven overleg stelde de raad van toezicht: “De jaarlijkse dialoog tussen constituerende organisaties en raad van toezicht vindt thematisch plaats en behelst nadrukkelijk niet het bespreken van jaardocumenten, begrotingen en strategieën. Dat is de taak en rol van de raad van toezicht.” Ons bestuur kan zich beslist niet vinden in de deze beperking van het overleg. Wij willen een keer per jaar vrij met de raad van toezicht van de Zorggroep kunnen spreken over de gang van zaken bij de Zorggroep. De weigering van de raad van toezicht is naar onze mening in strijd met de statuten en ook in strijd met de Good Governance code 2017, die o.a. bepaalt: ”In- en externe belanghebbenden moeten invloed kunnen uitoefenen op de zorg, dienstverlening en de koers van de zorgorganisatie.” De uitgesproken vrees van de raad van toezicht dat de constituerende organisaties daarmee een tweede raad van toezicht worden is naar ons oordeel koudwatervrees die professionele toezichthouders niet past.

3. Financiën

In 2017 bedroegen de baten € 5706 en de lasten € 5461, zodat het jaar is afgesloten met een positief resultaat van € 245, terwijl € 30 was begroot. Dit is inclusief de (niet begrote) kosten en subsidie van het Landelijk Bureau voor het Humanistisch Café.

Door het aantal nieuwsbrieven per jaar te verlagen van 5 naar 4, konden de kosten hiervan worden beperkt.

4. Leden

In 2017 (tot 25 januari 2018) kwamen er 46 nieuwe leden bij (in 2016 52). Bij 41 leden werd het lidmaatschap beëindigd door opzegging of overlijden (in 2016 46). Ook kwamen er enkele leden van andere afdelingen en vertrokken er enkele naar een andere afdeling. Volgens de ledenlijst van 25 januari 2018 bedroeg het aantal leden 503 (vorig jaar 500).

De leden waren als volgt over onze regio verdeeld:

Gemeenten (en plaatsen)	Aantal	Aantal	Aantal
	14 jan. 2016	25 jan. 2017	25 jan. 2018
Beverwijk (Wijk aan Zee)	14	15	20
Bloemendaal (Aerdenhout, Bennebroek, Bloemendaal, Overveen, Vogelenzang)	48	45	51
Haarlem (Spaarndam)	207	204	207
Haarlemmerliede en Spaarnwoude (Halfweg en Spaardam-Oost)	3	4	3
Haarlemmermeer (Badhoevedorp, Cruquius, Hoofddorp, Nieuw-Vennep, Rijsenhout, Vijfhuizen, Zwaanshoek, Zwanenburg)	68	70	68
Heemskerk	20	20	17

Heemstede	38	41	43
Hillegom	17	19	15
Uitgeest	10	11	9
Velsen (Driehuis, IJmuiden, Santpoort, Velsen-Noord/Zuid, Velsersbroek)	49	54	53
Zandvoort (Bentveld)	13	15	13
Andere gemeente	5	2	4
Totaal	492	500	503

De ledenadministratie van de afdeling wordt verzorgd door Betty Radema. Zij zorgt ook voor een condoleancebrief aan de nabestaanden bij overlijden. Nieuwe leden worden schriftelijk welkom geheten door de secretaris.

In de reeds genoemde algemene ledenvergadering op 11 mei werd uitgebreid gesproken over nieuwe activiteiten voor onze afdeling. Genoemd werden o.a. het starten van een nieuwe gespreksgroep, discussies over euthanasie, het voor de lange termijn ondersteunen van het Humanistisch Vormingsonderwijs en mogelijk het starten van activiteiten voor jongeren.

Onze Nieuwsbrief werd 4 maal aan alle leden toegezonden. De eindredactie ervan berustte bij Thijs Harmsen. Uit kostenoverwegingen werd besloten de frequentie terug te brengen van 5 naar 4. 355 Leden (vorig jaar 331) krijgen het blad op het moment dat het naar de drukker gaat ook per e-mail. De verzending per post en per email werd in 2016 verzorgd door Paswerk/Paspost, een dienstverlenende leer/werkorganisatie in onze regio. Aan het einde van het jaar kregen 425 leden het blad per post en 104 leden het blad alleen digitaal en niet op papier dus.

4. Activiteiten

Op 22 januari vond de **Nieuwjaarsreceptie** plaats in de Doelenzaal van de Openbare Bibliotheek in Haarlem. Erwin Drenth gaf een terugblik en een vooruitblik op onze activiteiten. Hij vond het mooi om te zien hoe het Humanistisch Verbond voor veel mensen interessant is en blijft. Er werd op de receptie ook in kleine groepjes gediscussieerd. Helaas was de opkomst kleiner dan verwacht.

In maart was er de **Cursus Moderne levenskunst** in de Openbare bibliotheek. De deelnemers waren hier heel positief over. Thijs Harmsen peilde er de belangstelling voor een leesgroep, een gespreksgroep en voor het Humanistisch Café. Dit leidde tot initiatieven om een nieuwe leesgroep en een nieuwe gespreksgroep te starten. Die kwamen overigens in het verslagjaar nog niet tot stand.

In oktober/november werd de **Introductiecursus** gegeven in de Jansstraat 33. De humanistische tradities kwamen hier tot leven door inleidingen, presentaties, filmpjes en teksten. Er is steeds opnieuw weer belangstelling voor deze cursus.

Twee maal werd een **Humanistisch Café** georganiseerd in de Jansstraat 33. Op 7 juni sprak de voorzitter van het Humanistisch Verbond, **Boris van der Ham**, over het thema "Opvoeden is ruimte geven". Er was een twintigtal veelal jongere bezoekers. Voor discussie was helaas wat minder tijd. Op 22 november sprak de

auteur **Jan Drost** over het thema “Als de liefde voorbij is.” Het was een zeer geslaagde bijeenkomst, waarbij geanimeerd gediscussieerd werd. Er waren ruim 45 deelnemers waaronder heel veel jongeren. Het hielp waarschijnlijk dat vooraf posters en flyers waren verspreid. Boekhandel de Vries bood er een aantal relevante boeken over het thema aan.

Leeskring 1 kwam 7 maal bijeen. Er zijn nu 9 deelnemers. De leeskring bestond in 2017 vijftien jaar (opgericht in Haarlem op 27 november 2002). Voor de enthousiaste en trouwe deelnemers is de leeskring een inspiratiebron om met elkaar van gedachten te wisselen en tijdens de bespreking zich te verdiepen in de literaire aspecten van de gekozen titels. De bijeenkomsten vonden afwisselend bij de deelnemers thuis plaats en de wisselende gespreksleider let erop dat de discussie bij het boek blijft. De keuze van de besproken titels ging in overleg met de deelnemers. Besproken zijn o.a. “*Als de winter voorbij is*” van Julian Barnes. Het is een verhaal over de vraag waar het nu uiteindelijk om gaat: om de waarheid of de werkelijkheid. Van de schrijver Alfred Birney “*De tolk van Java*”, een autobiografisch en indrukwekkend verhaal over de oorlog in Nederlands-Indië. Van Mirjam van Hengel de titel “*Hoe mooi alles*”. Met behulp van brieven, dagboeken en gesprekken met Leo en Tineke Vroman reconstrueert Mirjam van Hengel het begin van dit indringende liefdesverhaal, dat zich afspeelt in het brandpunt van de wereldgeschiedenis. Coördinator van leeskring 1 is Victor Hilbrant uit Haarlem

Leeskring 2 is in 2017 met regelmaat bijeen geweest. Het aantal deelnemers bedraagt inmiddels negen. De besprekingen worden bij toerbeurt geleid door de deelnemers. De te bespreken boeken worden gekozen door de deelnemers. De boeken zijn over het algemeen te leen in de meeste bibliotheken. Soms wordt een boek aangeschaft. De besprekingen zijn steeds bij de deelnemers thuis gehouden. Eind juni is de boekbespreking gecombineerd met een maaltijd, waaraan de deelnemers allen in natura hebben bijgedragen. Onder andere de volgende boeken zijn besproken: *De laatkomer* van Dimitri Verhulst, *De Engelenmaker* van Stefan Brijs, *De bekeerlinge* van Stefan Hertmans, *De geniale vriendin* van Elena Ferrante, *Aan het eind van de dag* van Nelleke Noordervliet, *Sprakeloos* van Tom Lanoye, *Godenslaap* van Erwin Mortier, *Moeders Zondag* van Graham Swift en *De thuiskomst* van Anna Enquist. Coördinator van leeskring 2 is Sophie de Boer uit Nieuw-Vennep.

De twee **Poëziegroepen** van Anja en Kees Oostenrijk uit Bloemendaal hebben het afgelopen jaar twee maal een gezamenlijke activiteit ondernomen: In januari bezochten ze in de Filmschuur in Haarlem een film over leven en werk van de Amerikaanse dichteres Emily Dickinson. In september hadden ze een lunch om het 10-jarig bestaan te vieren, waarbij ieder werd gevraagd een gedicht mee te brengen over 'eten' (letterlijk of figuurlijk). Groep 1 kwam daarna nog zes middagen in huize Oostenrijk bij elkaar en groep 2 vijf avonden. Thema's die aan bod kwamen waren: Poëzie van Emily Dickinson, Vlaamse dichtkunst na 1945 en gedichten over reizen, muziek en water (zee, rivier, vijver e.d.).

De **Gespreksgroep Hoofddorp** bestaat al vele jaren en een scala aan onderwerpen is inmiddels de revue gepasseerd. De groep bestaat op dit moment uit tien deelnemers en komt een maal per twee maanden bij elkaar. Het zijn huiskamerbijeenkomsten die bij toerbeurt bij een van de deelnemers plaatsvinden. In 2017

werden o.a. de volgende onderwerpen besproken: het onbehagelijk humanisme, naar aanleiding van een essay van Bas Heijne; is er sprake van slijtage van onze democratie?; het thema gelijkwaardigheid naar aanleiding van een uitzending van het *Filosofisch Kwartet* van 9 aug. 2015; het boek “De rationele optimist” van Matt Ridley. Coördinator is Frans Maassen.

Mede gezien de wisselende belangstelling werden er in Hoofddorp geen koffieconcerten meer georganiseerd. Wel werd een **Museumgroep** gestart. Daaraan namen eind 2017 14 leden deel. Met een tussentijd van circa 2 maanden bezoeken dan 6 tot 8 leden van deze groep lopende tentoonstellingen. Dat waren in het verslagjaar: Jean-Antoine Watteau in het Frans Hals Museum in Haarlem ; Romanovs & Revolutie in de Hermitage in Amsterdam; de tentoonstelling “De tussentijd” in museum Voorlinden in Wassenaar; Niniveh in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden en de tentoonstelling “Zuiderburen” in het Mauritshuis in Den Haag. Coördinator van deze activiteiten is Frans Maassen.

Bas Maassen
Secretaris